

Povídání s motýlem Emanuelem

Marie Davidová, Městská knihovna Nová Včelnice

Pomůcky

knihy Václava Čtvrta, kniha Písničky z pohádek a dětských filmů (4. díl. Nakladatelství G + W spol. s r.o.. 2009, Cheb)

samolepky s obrázky Václava Čtvrta, makovice, červený krepový papír, provázek, černé fixy, lístky s mužskými, ženskými a středními vzory podstatných jmen,

puzzle (rozstříhaný obrázek makové panenky a motýla Emanuela – příloha č. 1), odměny pro děti (obrázky smajlíků Jsi naprostá jednička - příloha č. 2, magnetky smajlíků)

Představení

„Tak si to děti představte, letím si takhle s makovou panenkou a najednou se přižene zlý blesk Amos. Znáte Amose? Po cestě byl silný vítr (naznačíme rukama silný vítr). A víte vůbec, kdo já jsem? Mám také kamarádku, ale jak jsme tak letěli a přiletěl zlý blesk Amos, po cestě nastydlá a musela zůstat doma pěkně v posteli. Má kašel a rýmu. Také má špinavé šaty. Víte vy vůbec, jak se dříve takové šaty praly?“ (Naznačíme rukama praní prádla na valše.) Mezi tím si motýl sedne na hromadu knih a „poučí“ děti, že se na knížkách nesedí. A na to proč se nesedí na knížkách, se zeptá dětí. Rozvine se diskuse (záleží na dětech).

Představení Václava Čtvrta

Krátce představíme Václava Čtvrta „Byl jednou jeden malý kluk a jmenoval se Václav. Jmenuje se také někdo z vás Václav? A on se jmenoval dokonce Václav Cafourek. Znáte ho? (Většinou ho děti neznají.) Jak jsem letěl, tak jsem zapomněl, jak se přejmenoval. Ale vzpomínám si, že se jmenoval jako jeden den v týdnu.“ Společně s dětmi vyjmenujeme dny v týdnu a většinou si někdo vzpomene, že je to čtvrtek. „ On se ale nejmenoval podle čtvrtka, ale proto, že to byl čtvrtý den v týdnu.“ Počítáme na rukou, že je to opravdu čtvrtý den v týdnu.

Rozdělení do skupin

„Václav Čtvrtek nenapsal pohádky jen o motýlu Emanuelovi a makové panence, ale určitě znáte také jiné.“

Děti vyjmenovávají postavičky z pohádek Václava Čtvrta.

Zeptáme se dětí, kdo byl větší. Křemílek nebo Vochomůrka?

Děti rozdělíme do skupinek pomocí samolepek s postavičkami Václava Čtvrťka (používáme 4 postavičky - Rumcajse, Manku, Cipíska a Křemílka)

Záměrně zapomene na jedno dítě a tomu se omluvíme a zároveň si připomeneme 4 kouzelná slovíčka – promiň, prosím, děkuji a dobrý den.

Vytváření makové panenky

Emanuelovi je smutno po makové panence.

„A mě je tady smutno. Nemám tu svou kamarádku makovou panenku. Pomůžete mi?“ Děti ve skupinách vytvoří z makovic, červeného krepového papíru a provázku makové panenky. Pomocí černého fixu namalují také obličej.

Odměna

Za odměnu děti dostanou obrázek „Jsi naprostá jednička“ a povídáme si s nimi o žákovské knížce. Paní učitelka určitě dovolí tuto jedničku nalepit do žákovské knížky.

„Zvládli jsme tělocvik a pracovní výchovu. A co se učíte v českém jazyce?“ Vedle sebe položíme obrázky se vzory podstatných jmen a většinou některé dítě napadne, že se je ve škole učí.

Rozdělení vzorů podstatných jmen

Děti dostanou lístky s mužskými, ženskými a středními vzory podstatných jmen. Na povel – jedna, dva, tři, čtyři začnou rozdělovat jednotlivé vzory podstatných jmen.

Čtení

„Ztratila se nám knížka O makové panence a motýlu Emanuelovi. Kde ji můžeme najít?“

Děti většinou odpovídají, že v knihovně nebo že si ji můžeme koupit v knihkupectví.

„A jak ji najdeme? Podle čeho?“

Postupně se dostaneme k tomu, že podle autora a podle abecedy. „Znáte abecedu?“

Začneme společně s dětmi vyjmenovávat abecedu. A, B, C a zvýšíme hlas na Č. „Vidíte, Č je čtvrté písmeno v abecedě“.

„A teď už bychom knížku našli a můžeme si jí přečíst.“

Matematika

Matematiku zvládáme postupně, objevuje se nám tu číslo 4.

Výtvarná výchova

„A co výtvarná výchova? Máme tu samé šikovné děti. Zvládnete namalovat tento obrázek?“

Dětem ukážeme složitý obrázek makové panenky a motýla Emanuela (viz příloha č. 1). Většinou všichni řeknou, že ho namalovat nezvládnou.

„A tak si maličko pomůžeme!“

Dětem rozdáme obálky s puzzlemi a zase na povel – jedna, dva, tři, čtyři děti ve skupinkách začnou skládat puzzle.

Hudební výchova

„Václav Čtvrtek měl rád hudbu. Už je to hodně dávno, to jsme byli ještě na houbách, když Berušky nazpívaly písničku Rumcajs. Zkusíme si jí zazpívat? Alespoň refrén?“

Refrén písničky Rumcajs

Rumcajsi, Rumcajsi, jak hezký počasí umíš nám úsměvy dát. Pozdravuj Cipíska, ať se mu nestýská, může si s námi tu hrát. Přijdi i s Mankou sem, neboť tam za lesem, chceme vám písničku hrát. Zpředu i pozpátku každou tvou pohádku budeme za chvíli znát.

„Jé, slyšíte to děti, jak já zpívám falešně? A teď se mi budete smát. A do žákovské knížky dostanu určitě čtyřku nebo dokonce pětku.“ Většinou se děti nesmějí.

„To se nedělá někomu se smát. Každému se může stát, že se mu něco nepovede. A jestli se tuto písničku chcete naučit, můžete si knížku půjčit v knihovně. Najdete ji na straně 62, nikoliv na straně 4 nebo na straně 44 nebo dokonce 444.“

Odměna

„Představte si, že i Václav Čtvrtek za své úspěchy dostal ocenění. Byl zapsán na Čestnou listinu IBBY, což je největší ocenění pro tvůrce dětských knih. Také získal cenu za dětskou literaturu v Rakousku. A v Polsku ho odměnili Řádem úsměvu. A my se také odměníme.“

Dětem nejdříve ukážeme „zamračené smajlíky“ a poté jim rozdáme smajlíky s úsměvy.

Závěr

„Zvládli jsme tělocvik, pracovní výchovu, český jazyk, čtení. Postupně také matematiku. Nechyběla výtvarná výchova ani hudební výchova. A co přírodověda a vlastivěda? Ale to už asi nezvládneme, a tak to zvládnete s paní učitelkou ve škole. Nebo možná v rychlosti vyjmenujeme čtyři dopravní prostředky. Autobusy mají zpoždění. Létají tady letadla? Jezdí tady lodě? A co vlak? Ten tu jezdí? Tak s ním odjedeme podívat se na knížky do dětského oddělení. Pojdte, společně uděláme mašinku.“

Děti „vytvoří mašinku“ (zařadí se za sebe) a za společného zpěvu „Jede, jede mašinka, kouří se jí z komínka, jede, jede do dále, veze samý čtvrtáky.“ Děti „odjíždějí“ do dětského oddělení podívat se na knížky.